

اثر کورکومین به عنوان ضد التهاب طبیعی و مکمل رشد بر عملکرد گوساله های شیرخوار هلشتاین

سara رجب زاده^۱, عباسعلی ناصریان^۲, محسن شیرمحمدی حسینی^۱

^۱دانشجویان دکتری تغذیه دام، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بیرجند؛ آستان تغذیه دام، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

مقدمه: بروز التهاب و بیماری‌ها لاجرم منجر به استفاده از دارو برای درمان بیماری می‌شود. در گله‌های گاو‌شیری، از کورتیکوستروئیدها به دلیل اثرات ضدالتهابی و سرکوب اینمی، به‌طور گسترده در درمان بیماری‌ها استفاده می‌شود. علاوه بر اثرات ضدالتهابی، گلوکوکورتیکوستروئیدهای مصنوعی می‌توانند به عنوان تحریک‌کننده‌های رشد بر عملکرد حیوانات تأثیر بگذارند. باین حال گزارشات نشان می‌دهند این مواد می‌توانند در مسیر تولید محصولات (همچون شیر، تخم مرغ و گوشت) نیز قرار گرفته و از این مسیر دفع شوند. امروزه استفاده از مقادیر بسیار بالای آنتی‌بیوتیک‌ها و داروها در حال کاهش می‌باشد و در ازای آن استفاده از ترکیبات طبیعی به عنوان جایگزین داروها به سرعت در حال گسترش است. در مطالعه حاضر اثرات کورکومین موجود در زردچوبه به عنوان ترکیب محبوب جایگزین گلوکوکورتیکوستروئیدها در جیره خوراکی گوساله‌های شیرخوار تحقیق شد.

مواد و روش‌ها: در این آزمایش ۴۰ راس گوساله هلشتاین بر اساس طرح بلوك کاملاً تصادفي از بدو تولد و میانگین وزن $2/5 \pm 39/7$ کيلوگرام مورد استفاده قرار گرفت. طول دوره آزمایش ۴۰ روز بود و همه گوساله‌ها در روز ۵۶ قطع شیر شدند. گوساله‌ها بعد از تولد وزن شده و به ۴ گروه آزمایشی تقسیم بندی شدند (هر گروه ۱۰ گوساله). گروه‌ها شامل (۱) کرکومین به مقدار $0/3$ گرم روزانه به ازای هر کيلوگرام وزن بدن (۲) کرکومین به مقدار $0/6$ گرم روزانه به ازای هر کيلوگرام وزن بدن (۳) کرکومین به مقدار $1/2$ گرم روزانه به ازای هر کيلوگرام وزن بدن و (۴) گروه شاهد (بدون کرکومین). در این آزمایش افزایش وزن روزانه، مصرف ماده خشک خوراک مصرفی، شاخص‌های رشد اسکلتی و ابعاد بدنی و شاخص‌های خونی بررسی شدند.

نتایج و بحث: نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد تیمارهای آزمایشی اثر معنی‌داری بر مصرف خوراک آغازین و داده‌های مربوط به افزایش وزن روزانه نداشته‌اند ($P > 0.05$). با این حال بهترین عملکرد در وزن پایان دوره گوساله‌ها (56 روزگی) مربوط به تیمار مخلوط شده با 0.6 گرم کورکومین می‌باشد. شاخص‌های رشد اسکلتی تحت تاثیر تیمارهای آزمایش قرار نگرفت ($P > 0.05$). نتایج فراسنجه‌های بیوشیمیایی خون نشان داد که استفاده از کورکومین تاثیر معناداری بر گلوکز و اوره خون داشت ($P < 0.05$). مقدار اوره با افزایش مقدار کورکومین افزایش می‌یابد و مقدار گلوکز با افزایش مقدار کورکومین کاهش می‌یابد. همچنین تیمار شاهد به طور معنی‌داری نسبت به سایر تیمارها دارای کمترین مقداره اوره در خون بود. تیمارهای آزمایشی اثر معنی‌داری بر سطوح کلسیفیک و کراتین خون نداشته است ($P > 0.05$).

نتیجه گیری کلی: به طور کلی نتایج نشان داد استفاده از کورکومین به عنوان ترکیب طبیعی ضد التهاب و مکمل رشد، بر روی مصرف خوراک و میانگین افزایش وزن روزانه، شاخص‌های عملکردی، رشد و کلسیفیک و کراتین به عنوان شاخص‌های خونی تاثیری نداشت با این حال گلوکز و اوره خون را تحت تاثیر قرار داد.

کلمات کلیدی: گوساله، عملکرد، کورکومین، ضدالتهاب

مقدمه

از جمله دلایلی که می‌تواند باعث کاهش راندمان تولید در صنعت دام پروری شود، بروز التهاب و بیماری‌های التهابی می‌باشد. بروز التهاب و بیماری‌ها لاجرم منجر به استفاده از دارو برای درمان بیماری می‌شود. در گله‌های گاو‌شیری، از کورتیکوستروئیدها به دلیل اثرات ضدالتهابی و سرکوب اینمی، به طور گسترده در درمان بیماری‌ها استفاده می‌شود. گزارشات نشان می‌دهند مصرف مقدار کم گلوکوکورتیکوئیدها منجر به بهبود مصرف خوارک، افزایش وزن بدنه، در گاوها شده است. اگرچه مصرف داروها فواید پسیاری در صنعت دام پروری و تولیدات آن‌ها دارد اما به دلیل اینکه داروها می‌توانند در محصولات دامی باقی بمانند استفاده از این نوع محصولات آلوده با باقی‌مانده‌های دارویی می‌توانند سلامت مصرف‌کننده را به خطر بیندازد. در سال‌های اخیر سازمان سلامت جهان (WHO) توجه ویژه‌ای به امنیت خوارک انسان و باقی‌مانده داروها در محصولات دامی داشته است. در ازای این محصولات، استفاده از ترکیبات طبیعی به عنوان جایگزین داروها به سرعت در حال گسترش است. یکی از محبوب‌ترین ترکیبات IFN- γ و سیکلواکسیژناز (COX) شده و همچنین منجر به سرکوب فعالیت فاکتور هسته‌ای تقویت‌کننده زنجیره سبک کاپا از لنفوسيت‌های گروه ب فعال شده (NF-κB) و مهار تولید اکسید نیتریک (iNOS)، فاکتور رشد اندوتیال عروقی (VEGF)، پروتئین فاز حاد (CRP) C-reactive و پروستاگلاندین E2 (PGE2) می‌شود. اهداف این پژوهش، تاثیر کورکومین به عنوان ترکیب طبیعی ضد التهاب و مکمل رشد در گوساله‌های شیرخوار هلشتاین مورد ارزیابی قرار گرفته است و قابلیت استفاده از این ترکیب به عنوان جایگزین داروهای گلوکوکورتیکوئید بررسی شد.

مواد و روش‌ها

در این آزمایش ۴۰ راس گوساله هلشتاین از بدو تولد و میانگین وزن $2/5 \pm 3/7$ کیلوگرم مورد استفاده قرار گرفت. طول دوره آزمایش ۴۰ روز بود و همه گوساله‌ها در روز ۵۶ قطع شیر شدند. گوساله‌ها بعد از تولد وزن شده و به صورت کاملاً تصادفی به ۴ گروه آزمایشی تقسیم بندی شدند (هر گروه ۱۰ گوساله). گروه‌ها شامل (۱) کرکومین به مقدار ۰،۳ گرم روزانه به ازای هر کیلوگرم وزن بدن (۲) کرکومین به مقدار ۰،۶ گرم روزانه به ازای هر کیلوگرم وزن بدن (۳) کرکومین به مقدار ۱،۲ گرم روزانه به ازای هر کیلوگرم وزن بدن و (۴) گروه شاهد (بدون کرکومین). میزان کرکومین هر تیمار به شیر مصرفی گوساله‌ها افزوده می‌شد و در اختیار آن‌ها قرار می‌گرفت. اندازه نمونه و روش انجام آزمایش بر اساس آزمایشات پژوهشگران تعیین شد (۱۰). از روز تولد که روز صفر بود گوساله‌ها خونگیری شدند و سپس وزن کشی شدند و وضعیت سلامت گوساله‌ها از جمله اسکورمدادفون؛ ضربان قلب (HR)؛ تعداد تنفس (RR) و سلامت ظاهری آن‌ها قرار گرفت. هر روز دمای بدن از طریق رکtotum با استفاده از دماستج الکترونیکی هشداردهنده گرفته شد و ثبت شد. همچنین نمره‌دهی قوام مدفعه روزانه بر اساس سیستم نمره‌دهی از ۱ الی ۵ بر اساس روش ارایه پژوهشگران انجام شد (۴). به منظور اثر تیمار بر گوساله‌ها در روزهای صفر، ۱۴، ۲۸، ۴۲ و ۵۶ که روز قطع شیر بود میانگین افزایش وزن روزانه، افزایش اندازه ابعاد بدنی محاسبه و خونگیری شدند. مصرف ماده خشک خوارک مصرفی و میانگین آن در بازه‌های ۲۱-۷، ۲۱-۲۸، ۳۵-۲۸، ۴۲-۳۵، ۴۹-۴۲ و ۴۹ تا روز ۵۶ اندازه گیری شد. برای دسترسی به پلاسمای نمونه‌های خون، ۳ ساعت پس از تغذیه صبح، نمونه خون از ورید‌گردنبه در لوله‌های ضدانعقاد خون جمع‌آوری شد و سپس پلاسمای نمونه‌های خون در دمای ۸-۸۰ تا زمان آنالیز نگهداری شدند. این پژوهش بر اساس طرح بلوک کاملاً تصادفی انجام شد و روش آماری طرح بدین صورت در نظر گرفته شد:

$$Y = \mu + Ti + Gj + Pk + Ti * Pk^* + Ti * Pk^* Gj + eijk$$

این روش آماری μ = میانگین، T = تیمار، G = جنس، Pk = اثر بلوک، Ti = اثر تیمار و بلوک، Gj = اثر تیمار و جنس و $eijk$ = خطای آزمایشی می‌باشند.

نتایج و بحث

تیمارهای آزمایشی اثر معنی‌داری بر مصرف خوارک آغازین نداشتند. تیمارهای آزمایش هیچ‌گونه اثر معنی‌داری بر شاخص وزن بدن نداشته‌اند. بهترین عملکرد در وزن پایان دوره گوساله‌ها (۵۶ روزگی) مربوط به تیمار مخلوط شده با $0,6$ گرم کرکومین می‌باشد، ولی این تفاوت با سایر

تیمارها از لحاظ آماری معنی دار نمی باشد. در مطالعات بر روی سطوح متفاوت کورکومین، مقادیر کم آن (۰،۲۰ و ۸۰ میلی گرم در جیره خوارکی) هیچگونه تاثیری بر وزن ندارد که نتیجه‌های منطبق با آزمایش ما می‌دهد. در مطالعه‌ای انجام شده توسط مکمل کردن مقادیر ۰/۲ و ۰/۶٪ کورکومین در جیره غذایی بزها تفاوت معنی داری در وزن بدن ایجاد نکرده است که نتیجه‌ای این مطالعه با آزمایش ما مطابقت دارد.

برخی گزارش‌ها بر تاثیر مشبیت کورکومین در فاکتورهای عملکردی نشخوارکنندگان کوچک تاکید داشته‌اند که با یافته‌های ما مغایرت دارد (۷، ۶). در بررسی سطوح متفاوت کورکومین شامل ۱،۲ و ۴ میلی گرم در کیلوگرم نانوکورکومین در جیره بره‌ها، نشان داده شد که، سطح ۲ میلی گرم نانوکورکومین می‌تواند به میزان قابل توجهی سبب افزایش وزن روزانه شود که این نتایج منطبق بر مطالعات ما نیست.

افزایش وزن روزانه تحت تاثیر تیمارهای آزمایش قرار نگرفت. بیشترین افزایش وزن روزانه مربوط به تیمار مخلوط شده با ۰،۶ گرم کورکومین و کمترین افزایش وزن مربوط به تیمار شاهد می‌باشد ولی این اختلاف از لحاظ آماری معنی دار نمی‌باشد. بر اساس مطالعه (۲) سطوح پایین کورکومین هیچ تاثیری بر افزایش وزن روزانه نداشته در حالیکه که سطوح بالای آن (۰،۸۰ و ۳۲۰ میلی گرم بر کیلوگرم در جیره) باعث کاهش خطی در افزایش وزن روزانه شده که نتیجه‌ای منطبق با آزمایش ما می‌دهد. بر اساس مطالعات استفاده از مقادیر ۲۰۰ گرم کورکومین محلول در شیر در گوساله‌های شیرخوار سبب افزایش وزن روزانه در دوره پیش و پس از شیرگیری نسبت به گروه شاهد شده است و این اختلاف از لحاظ آماری معنی دار می‌باشد و با نتایج ما منطبق نمی‌باشد.

شاخص‌های رشد اسکلتی تحت تاثیر تیمارهای آزمایش قرار نگرفته است. در مطالعه‌ای انجام شده برروی افزودن مکمل‌های گیاهی در خوارک آغازین گوساله‌های تازه متولد در دوره قبل و بعداز شیرگیری، شاخص‌های رشد اسکلتی تحت تاثیر تیمارهای آزمایش قرار نگرفتند که نتیجه‌ای منطبق با آزمایش ما دارد.

تاثیر سطوح مختلف کرکیومین در جیره گوساله شیرخوار بر شاخص‌های بیوشیمیایی خون در جدول ۱ گزارش شده است. نتایج نشان داد استفاده از کورکومین در جیره تاثیر معنی داری بر گلوکز و اوره خون داشت ($P<0.05$). کمترین و بیشترین مقدار گلوکز به ترتیب مربوط به تیمار حاوی ۰،۳ و ۰،۰ گرم کورکومین در جیره خوارکی بود؛ همچنین تیمار شاهد به طور معنی داری نسبت به سایر تیمارها دارای کمترین مقداره اوره در خون بود. افزودن کورکومین به جیره تاثیر معنی داری بر مقدار کلسیترول و کراتین خون نداشت ($P>0.05$).

Table 1. The effect of curcumin as a natural anti-inflammatory compound and growth supplement on blood biochemical parameters in Holstein suckling calves.

شاخص ها	تیمار شاهد	تیمار حاوی ۰،۳ گرم کورکومین	تیمار حاوی ۰،۰ گرم کورکومین	تیمار حاوی ۱،۲ گرم کورکومین	Pvalu	SEM
گلوکز	۱۱۴	۱۱۷/۱	۹۳/۴	۱۰۴/۶ ^{ab}	۰/۰۱۸	۰/۰۴۵
کلسیترول	۸۳/۳۵	۷۸/۹۰	۶۱/۰۰	۸۳/۵۰	۰/۱۳۳	۰/۳۳۲
کراتین	۰/۹۹۶	۰/۹۱۳	۰/۹۹۶	۱/۰۲۲	۰/۴۶۹	۰/۱۷۲
اوره	۲۱/۰۵	۳۷/۲۰	۳۰/۲۰ ^{ab}	۲۴/۹۰	۰/۰۱۶	۰/۰۴

- ab . حروف انگلیسی نشان دهنده اختلاف معنی داری می‌باشد ($P<0.05$)

جیره مورد استفاده ممکن است بر پارامترهای بیوشیمیایی خون که شاخص‌های سلامت هستند تأثیر بگذارند و نشان دهنده شدت فرآیند متابولیک در نشخوارکنندگان باشد. در مطالعه حاضر کورکومین تاثیر معنی داری بر غلظت گلوکز و اوره در خون داشت اما مقدار کلسیترول و کراتین تحت تاثیر تیمارهای آزمایشی قرار نگرفتند. بیشترین مقدار سطح اوره و کراتین در خون به ترتیب مربوط به تیمارهای حاوی ۰،۶ و ۱،۲ گرم کورکومین بود. مطابق با نتایج مطالعه استفاده از دو سطح ۱۰۰ و ۲۰۰ میلی گرم بر کیلوگرم کورکومین در جیره بره‌های شیری تاثیر معنی داری بر غلظت گلوکز و اوره خون در خون در روز ۳۰ آزمایش داشت و مقدار اوره افزایش یافت (۷)، در مطالعه حاضر غلظت کلسیترول با اینکه تحت تاثیر تیمارهای

آزمایشی قرار نگرفت اما روند کاهش از خود نشان داد که با مطالعات برخی پژوهشگران مطابقت دارد^(۷). در مطالعه ای دیگر که ۳۲ روی بره نر انجام شد کورکومین در غلظت ۰، ۱، ۲ و ۴ میلی گرم به جireه افروده شد^(۶)، نتایج این مطالعه نشان داد که افروden کورکومین به طور معنی داری سبب کاهش سطح گلوکز و افزایش اوره در خون می شود. سطوح پایین گلوکز در تیمارهای حاوی کورکومین ممکن است به این دلیل باشد که کورکومین باعث افزایش فعالیت آنزیم گلیسرول کیناز و در نتیجه افزایش محتوای گلیکوزن و مهار فعالیت گلوکز-۶-فسفات می شود. کورکومین باعث کاهش سطح گلوکز خون در دیابت ناشی از استریوتیزوتوسین در موش صحرابی شد و مشخص شد بخش غدد درون ریز پانکراس در موش های تحت درمان با کورکومین ترمیم شده است^(۵) ، نتایج یک مطالعه نشان داد هنگام استفاده از کورکومین در جireه بره مقدار کلسیتروول به طور قابل توجهی افزایش می یابد^(۹).

نتیجه‌گیری کلی

نتایج تحقیق حاضر نشان می دهد کورکومین به عنوان ترکیب طبیعی ضدالتهاب و مکمل رشد در گوساله بر خصوصیات عملکردی و کاهش شاخص های التهابی تاثیر گذار نبود. لذا، پیشنهاد می گردد که تحقیقات بیشتری با دوزهای متفاوت و شرایط مختلف با گروه های سنی مرتبط بر روی گوساله مورد بررسی قرار گیرند.

قدرتانی

از تمام دست اندکارانی که در اجرای این طرح همکاری داشته اند مراتب تشکر و قدردانی را دارم.

منابع

- Baiocchi, C., M. Brussino, M. Pazzi, C. Medana, C. Marini, and E. Genta. 2003. Separation and determination of synthetic corticosteroids in bovine liver by LC-ion-trap-MS-MS on porous graphite. Chromatographia 58(1-2):11-14. doi: 10.1365/s10337-003-0015-9
- Bible, M. R. 2013. Influence of curcumin on growth performance and immune status of nursery pigs, Oklahoma State University.
- Council, N. R. 1999. The use of drugs in food animals: benefits and risks. National Academies Press.
- Hill, T. M., H. G. Bateman, 2nd, J. M. Aldrich, and R. L. Schlotterbeck. 2009. Effects of changing the essential and functional fatty acid intake of dairy calves. Journal of dairy science 92(2):670-676. doi: 10.3168/jds.2008-1368
- Javidi MA, Kaeidi A, Farsani SSM, Babashah S, Sadeghizadeh M. (2019). Investigating curcumin potential for diabetes cell therapy, in vitro and in vivo study. Life Sciences 239, 116908
- Marcon, H., M. D. Baldissera, V. J. M. Furlan, R. Wagner, D. F. Alba, V. L. Molosse, B. G. O. Cecere, and A. S. Da Silva. 2020. Curcumin supplementation positively modulates fatty acid profiles in lamb meat. Small Ruminant Research 190:106141. doi: ARTN 10614110.1016/j.smallrumres.2020.106141
- Marcon, H., L. G. Griss, V. L. Molosse, B. G. Cecere, D. F. Alba, K. W. Leal, G. M. Galli, C. F. Souza, M. D. Baldissera, and S. Gundel. 2021. Dietary supplementation with curcumin-loaded nanocapsules in lambs: Nanotechnology as a new tool for nutrition. Animal Nutrition 7(2):521-529.
- Molosse, V., C. F. Souza, M. D. Baldissera, P. Glombowsky, G. Campigotto, C. J. Cazaratto, L. M. Stefani, and A. S. da Silva. 2019. Diet supplemented with curcumin for nursing lambs improves animal growth, energetic metabolism, and performance of the antioxidant and immune systems. Small Ruminant Research 170:74-81. doi: 10.1016/j.smallrumres.2018.11.014
- Odhaib, K. J., Ali, N. M. J., Abdulameer, H. A., & Khudhair, N. A. (2021). Influence of graded levels of turmeric (*Curcuma longa*) as feed additives alternatives to promote growth and enhance health status in lambs. Biochemical and Cellular Archives, 21, 3025-3032

- 10- Plessers, E., A. Watteyn, H. Wyns, B. Pardon, P. De Backer, and S. Croubels. 2015a. Study of the immunomodulatory properties of gamithromycin and dexamethasone in a lipopolysaccharide inflammation model in calves. *Research in veterinary science* 103:218-223. doi: 10.1016/j.rvsc.2015.10.014

The effect of curcumin as a natural anti-inflammatory and growth supplement on the performance of sucking Holstein calves

Introduction: The occurrence of inflammation and diseases inevitably leads to the use of medicine to treat the disease. In cattle herds, corticosteroids are widely used in the treatment of diseases due to their anti-inflammatory and immunosuppressive effects. In addition to anti-inflammatory effects, synthetic glucocorticoids can affect animal performance as growth stimulants. However, reports show that these substances can also be placed in the way of production of products (such as milk, eggs and meat) and be eliminated from this way. Today, the use of very high amounts of antibiotics and drugs is decreasing, and in return, the use of natural compounds as a substitute for drugs is expanding rapidly. In this study, the effects of curcumin present in turmeric as a popular substitute for glucocorticoids in the ration of suckling calves were investigated.

Materials and Methods: In this experiment, 40 Holstein calves were used from birth and the average weight was 39.7 ± 2.5 kg. The length of the experimental period was 40 days and all calves were weaned on the 56th day. Calves were weighed after birth and divided into 4 experimental groups. (10 calves per group). The groups include 1) curcumin in the amount of 0.3 grams per day per kilogram of body weight, 2) curcumin in the amount of 0.6 grams per day per kilogram of body weight, 3) curcumin in the amount of 1.2 grams per day per kilogram of body weight, and 4) the control group. (without curcumin). In this experiment, daily weight gain, dry matter consumption, skeletal growth indices and body dimensions and blood indices were investigated. This research was conducted based on a completely randomized block design and the statistical method of the design was considered as follows: $Y = \mu + Ti + Gj + Pk + Ti * Pk + Ti * Pk * Gj + eijk$

Results and discussion: The results of this research showed that the experimental treatments had a significant effect on the initial feed consumption and data related to daily weight gain. have not had ($P > 0.05$). However, the best performance in the weight of calves at the end of the period (56 days old) is related to the treatment mixed with 0.6 grams of curcumin. Skeletal growth indices were not affected by the experimental treatments. ($P > 0.05$). Regarding blood biochemical parameters, the results showed that the use of curcumin had a significant effect on blood glucose and urea ($P < 0.05$). The lowest and highest amount of glucose was related to the treatment containing 0.6 and 0.3 grams of curcumin in the diet, respectively; Also, the control treatment significantly had the lowest amount of urea in the blood compared to other treatments. Adding curcumin to the diet had no significant effect on blood cholesterol and creatinine ($P > 0.05$).

Conclusion: Considering that the use of high amounts of antibiotics for treatment and glucocorticoids as growth stimulants is prohibited and illegal by the World Health Organization, therefore the use of natural alternatives including curcumin was introduced. According to the research that was conducted, the results showed that the use of curcumin as a natural anti-inflammatory compound and growth supplement had no effect on feed consumption and average daily weight gain, performance indicators, growth and cholesterol and creatine as blood indicators. It improved urea and blood glucose function.

Keywords: calf, performance, curcumin, anti-inflammatory

اثر متیونین محافظت شده بر تولید و ترکیبات شیر در گاوهای شیرده پر تولید

سید امیر حسینی راد^۱، علی قانع عزآبادی^۱

^۱دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علوم دامی، دانشگاه تهران

(^۱نويسنده مسئول: amir.hossini@ut.ac.ir)

چکیده

مقدمه: این مقاله به بررسی اثرات استفاده از متیونین محافظت شده در شکمبه (RPM) بر تولید و ترکیبات شیر در گاوهای شیرده پر تولید می‌پردازد. متیونین، اولین آمینو اسید ضروری و محدود کننده در تولید پروتئین شیر است و نقش مهمی در فرایندهای متابولیکی و عملکرد ایمنی گاوهای دارد. با توجه به نیاز بالای گاوهای پر تولید به متیونین، به ویژه در دوران انتقال، استفاده از متیونین محافظت شده باعث افزایش تولید پروتئین و چربی شیر، بهبود سلامت گاها و کاهش اثرات استرس اکسیداتیو می‌شود.

نتایج و بحث: نشان داده شد که افودن متیونین از متابولیسم متیونین، توانست باعث بهبود معنی دار ظرفیت آنتی اکسیدانی و همچنین تمایل به کاهش پروتئین های فاز حاد (به عنوان شاخصی از عملکرد کبد)، افزایش کارنیتین پلاسمما و بهبود عملکرد گلbul های سفید خون گردد. همچنین ماده خشک مصرفي و ترکیبات شیر برای گاوهایی که پس از زایش متیونین محافظت شده دریافت کرده بودند بطور معنی داری بهتر بود. افزایش تولید شیر خام، افزایش درصد و تولید پروتئین شیر و همچنین افزایش درصد و تولید چربی شیر گردید. در واقع اسید آمینه مذکور عملکرد سیستم ایمنی را به طور مستقیم بواسطه کاتالولیسم های متیونین منجر به افزایش در تولید گلوتاتیون، تائورین و سایر متابولیت ها می شود.

نتیجه گیری کلی: استفاده از مکمل متیونین محافظت شده در شکمبه (RPM) می تواند اثرات مثبتی بر تولید شیر و ترکیبات آن در گاوهای شیرده پر تولید داشته باشد. در مجموع، استفاده از متیونین محافظت شده برای گاوهای پر تولید نه تنها ترکیب و کیفیت شیر را بهبود می دهد، بلکه با بهبود وضعیت متابولیکی و کاهش اثرات استرس های محیطی، بهره وری کلی تولید شیر را افزایش می دهد.

واژگان کلیدی: ترکیبات شیر ، تولید شیر ، گاوهای پر تولید ، متیونین محافظت شده

مقدمه

متیونین به عنوان اولین اسید آمینه ضروری و محدود کننده برای گاوهای شیری در انواع جیره، حتی جیره های با درصد بالای کنجاله سویا، شناخته می شود (۸). در پستانداران، کدون متیونین برای شروع سنتز اکثر پروتئین ها استفاده می شود که یکی از مهمترین آنها پروتئین شیر یا کائزین است. این اسید آمینه نقش مهمی در متیلاسیون DNA، تنظیم ترجمه، سنتز مولکول های دیگر (به عنوان مثال، کولین، پلی آمید ها) و تعادل آنتی اکسیدانی دارد (۴).

متیونین نقش مهمی در متابولیسم کلی دام ایفا می کند و مسئول حفظ چندین عملکرد ایمنی است. مقالات بسیاری نقش متیونین را در کاهش التهاب، استرس اکسیداتیو و همچنین افزایش تولید شیر تایید می کنند (۲). حذف گاوهای شیری به عوامل متعددی بستگی دارد و می تواند زیان اقتصادی زیادی را به گلهای وارد کند. ارتباط بین محتوای متیونین جیره و میزان بروز بیماری های متابولیک، افت پارامترهای تولید ممثلی و تولید پایین شیر در تحقیقات جدید اثبات شده است (۱۰)، همه پارامترهای مذکور عوامل مهمی هستند که می توانند تاثیر فراوانی بر اقتصاد تولید در گلهای گاو شیری داشته باشند.

^۱ Rumen Protected Methionine